

Nr 192.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1940 kl. 11,45 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vissa extra undervisningskurser för medicine studerande.

(2:a avd.)

I en den 26 april 1940 dagtecknad proposition (nr 230) har Kungl. Maj:t, under återopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att dels till Gemensamma universitetsändamål: Extra undervisningskurser för medicine studerande m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av kronor 7,000; dels ock till Gemensamma universitetsändamål: Extra undervisningskurser för medicine studerande m. m. för budgetåret 1940/41 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 48,000 kronor.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att vissa anordningar vidtagits i syfte att påskynda utbildningen av läkare, och ytterligare sådana åtgärder övervägas. Extra propedeutiska kurser för medicine studerande pågå eller äro planerade till instundande sommar. Under sommar-månaderna torde komma att anordnas undervisning i medicin, kirurgi och patologisk anatomi. Jämväl annan extra undervisning kan bliva nödvändig i syfte att intensifiera undervisningen.

Kanslern för rikets universitet har hemställt om anvisande av medel för nämnda extra undervisning. Statskontoret har i avgivet utlåtande i ämnet funnit de föreslagna åtgärderna till påskyndande inom den normala studieplanens ram av läkarutbildningen välbetänkta.

Departementschefen har för egen del anfört:

För att den planlagda extra undervisningen skulle kunna komma till stånd i önskvärd utsträckning måste anslagsmedel ställas till förfogande. Av kanslerns utredning framginge, att planerna för undervisningen ännu icke tagit så fast form, att en noggrannare kostnadsberäkning kunnat verkställas. Kanslern hade emellertid uppskattat merkostnaderna till 50,000 à 55,000 kronor.

Departementschefen hade funnit sig böra tillstyrka, att åtgärder vidtoges i huvudsaklig överensstämmelse med vad kanslern föreslagit. I likhet med statskontoret utginge departementschefen dock från att fullständiga kostnadsberäkningar sedermera skulle underställas Kungl. Maj:t för prövning och godkännande och att undervisningen så långt som möjligt skulle uppdragas åt befattningshavare, som utan särskild ersättning kunde få sig ålagda vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet. Det torde över huvud taget få förutsättas, att universitetens och karolinska mediko-kirurgiska institutets befattningshavare skulle under nuvarande förhållanden vara villiga att utan särskild kostnad för det allmänna i skäligen omfattning ställa sig till förfogande för dessa ändamål samt att det även skulle vara möjligt att ned-sätta de ersättningsbelopp, som kunde komma i fråga. På grund härav syntes det troligt, att verksamheten skulle kunna anordnas för relativt lägre kostnader än dem, varmed kanslern räknat. Med hänsyn till ovissheten rörande kursverksamhetens blivande omfattning torde det emellertid icke vara tillrädligt att vid anslagskalkylerna räkna med någon avsevärdare minskning av det av kanslern beräknade anslagsbehovet.

Enligt kanslerns förslag skulle de på innevarande budgetår belöpande kostnaderna, omkring 8,000 kronor, bestridas från anslaget till oförutsedda utgifter och på riksstaten för nästa budgetår uppföras ett anslag för ändamålet om 45,000 kronor, vilket icke skulle få överskridas utan tillstånd av Kungl. Maj:t. Häremot hade departementschefen intet annat att erinra än att han med hänsyn till vad nyss anförts räknade med en minskning av dessa belopp till 7,000 kronor respektive 40,000 kronor samt föresloge, att beloppet å 7,000 kronor anvisades å tilläggsstat II till löpande riksstat.

Kanslern har jämväl äskat anslag för nästa budgetår till anordnande av kurser i krigskirurgi och gassjukvård samt i krigsepidemiologi m. m.

Kostnaderna för dessa kurser, som av kanslern beräknats till sammanlagt 9,300 kronor, har av departementschefen med hänsyn till vad i det föregående yttrats uppskattats till förslagsvis 8,000 kronor. Då departementschefen icke i övrigt funnit anledning till erinran mot kanslerns i detta hänseende framlagda förslag, tillstyrkte departementschefen, att medel även för dessa ändamål anvisades för nästa budgetår.

Lämpligen borde, framhåller departementschefen vidare, för den extra undervisning, som syftade till en påskyndad utbildning, samt för de särskilda kurserna i krigskirurgi, gassjukvård och krigsepidemiologi m. m. under åttonde huvudtiteln anvisas ett särskilt anslag å $(40,000 + 8,000 =)$ 48,000 kronor.

Såväl detta anslag som det anslag, vilket enligt det föregående borde uppföras å tilläggsstat för löpande budgetår, borde erhålla förslagsanslags natur men icke få överskridas utan tillstånd av Kungl. Maj:t.

Utskottet.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Gemensamma universitetsändamål: Extra under-*

visningskurser för medicine studerande m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 7,000 kronor;

b) till *Gemensamma universitetsändamål: Extra undervisningskurser för medicine studerande m. m. för budgetåret 1940/41 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 48,000 kronor.*

Stockholm den 28 maj 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson*, *Asplund*, *Andersson* i Fältenborg, *Ström* i Lidköping, *Heiding*, *Carlström*, *Larsson* i Varberg, *Boman*, *Ekströmer* och *Sandorf*; samt

från andra kammaren: herrar *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Eriksson* i Stockholm, *Danielsson*, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Andersson* i Södergård, *Bergström*, *Hansson* i Rubbestad och *Viklund*.
